

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра беларускага мовазнаўства

Анатацыя да дыпломнай работы
**«Айканімія Міншчыны (на матэрыяле Стаўбцоўскага раёна
Мінскай вобласці)»**

Дзяжынская Аліна Іванаўна

Навуковы кіраўнік –
дацэнт
Якуба С. М.

2022

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: 65 старонак, асноўны тэкст – 51 старонка, 65 крыніц, 3 дадаткі.

Ключавыя словы: ТАПАНИМІКА, ТАПАНИМІЯ, АЙКАНИМІЯ, АЙКОНІМ, ЛЕКСІКА-СЕМАНТЫЧНАЯ ГРУПА, СТРУКТУРНА-ГРАМАТЫЧНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА, ТАПОНІМАЎТВАРАЛЬНАЯ АСНОВА, ТАПАФАРМАНТ, ТАПАНИМІЧНАЯ МАДЭЛЬ, ВАРЫЯНТНАСЦЬ

Аб’ект даследавання: тапанімія Стаўбцоўскага раёна Мінскай вобласці.

Прадмет даследавання: назвы населеных пунктаў Стаўбцоўскага раёна Мінскай вобласці.

Мэта дыпломнай работы – правесці комплекснае даследаванне айконімаў Стаўбцоўскага раёна Мінскай вобласці.

Актualityнасць даследавання вызначаецца тэарэтычнай і практычнай значнасцю комплекснага вывучэння рэгіянальнай айканіміі, што дазволіць паказаць адметнасць адлюстравання ў ёй жыцця і побыту насельніцтва старажытнай Беларусі, вызначыць асаблівасці станаўлення і развіцця назваў населеных пунктаў пэўнага рэгіёна.

Метады даследавання: апісальна-аналітычны метад, метады семантычнага, этымалагічнага і словаўтваральнага аналізу, прыёмы сістэмнай класіфікацыі і колькасных падлікаў.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Навуковая навізна дыпломнай работы заключаецца ў тым, што прадметам спецыяльнага комплекснага вывучэння сталі айконімы Стаўбцоўскага раёна Мінскай вобласці. У выніку даследавання акрэслены асноўныя напрамкі і падыходы да вывучэння айканіміі, вызначана тыпалогія айконімаў Стаўбцоўскага раёны; даследаваны айконімы Стаўбцоўскага раёна ў лексіка-семантычным аспекце з ўлікам семантыкі тапонімаўтваральных асноў; пададзена структурна-граматычная характарыстыка назваў населеных пунктаў Стаўбцоўскага раёна, паказаны асаблівасці іх утварэння; разгледжаны варыянты ўжывання айконімаў.

Практычная значнасць дыпломнай работы заключаецца ў магчымасці выкарыстання яе матэрыялаў пры даследаванні рэгіянальнай айканіміі, пры распрацоўцы зместу факультатываў, спецкурсаў і спецсемінараў у практыцы выкладання беларускай мовы ва ўстановах агульнай сярэдняй і вышэйшай адукацыі.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 65 страниц, основной текст – 51 страница, 65 источников, 3 приложения.

Ключевые слова: ТОПОНИМИКА, ТОПОНИМИЯ, ОЙКОНИМИЯ, ОЙКОНИМ, ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКАЯ ГРУППА, СТРУКТУРНО-ГРАММАТИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА, ТОПОНИМООБРАЗУЮЩАЯ ОСНОВА, ТОПОФАРМАНТ, ТОПОНИМИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ, ВАРИАНТНОСТЬ

Объект исследования: топонимия Столбцовского района Минской области.

Предмет исследования: названия населенных пунктов Столбцовского района Минской области.

Цель дипломной работы – провести комплексное исследование ойконимов Столбцовского района Минской области.

Актуальность исследования определяется теоретической и практической значимостью комплексного изучения региональной ойконимии, что позволит показать особенность отражения в ней жизни и быта населения древней Беларуси, определить особенности становления и развития названий населенных пунктов определенного региона.

Методы исследования: описательно-аналитический метод, методы семантического, этимологического и словообразовательного анализа, приемы системной классификации и количественных подсчетов.

Полученные результаты и их новизна. Научная новизна дипломной работы заключается в том, что предметом специального комплексного изучения стали ойконимы Столбцовского района Минской области. В результате исследования очерчены основные направления и подходы к изучению ойконимии, определена типология ойконимов Столбцовского района; исследованы ойконимы Столбцовского района в лексико-семантическом аспекте с учетом семантики топонимообразующих основ; представлена структурно-грамматическая характеристика названий населенных пунктов Столбцовского района и показаны особенности их образования; рассмотрены варианты употребления ойконимов.

Практическая значимость дипломной работы заключается в возможности использования ее материалов при исследовании региональной ойконимии, при разработке содержания факультативов, спецкурсов и спецсеминаров в практике преподавания белорусского языка в учреждениях общего среднего и высшего образования.

ABSTRACT

Graduate work thesis: 65 pages, main text – 51 pages, 65 sources, 3 applications.

Keywords: TOPONYMS, TOPONOMY, OIKONOMY, OIKONYMS, LEXICO-SEMANTIC GROUP, STRUCTURAL AND GRAMMATICAL CHARACTERISTICS, TOPONYM-FORMING BASIS, TOPOFARMANT, TOPONYMIC MODEL, VARIATION

The object of the research: the toponymy of Stolbtsy district Minsk region.

The subject of the research: the names of localities of Stolbtsy district Minsk region.

The aim of the research is to conduct a comprehensive research of the oikonyms in Stolbtsy district Minsk region.

The relevance of the research is determined by the theoretical and practical significance of the extensive research of special district oikonyms, which will allow us to show the peculiarity in reflecting life and lifestyle of the population of Ancient Belarus, to define the special features in the formation and development of the names of localities in a certain district.

Research methods: descriptive-analytical method, methods of semantic, etymological and word-formation analysis, methods of system classification and counting.

The obtained results and their novelty. The scientific novelty of the graduate work shows that the oikonyms of Stolbtsy district Minsk region became the subject of extensive research. As a result, the main directions and approaches are outlined in the study of oikonyms, the typology of the oikonyms of Stolbtsy district is determined; the oikonyms of Stolbtsy district are studied in the lexico-semantic aspect, taking into account the semantics of the toponymic bases; the structural and grammatical characteristics of the localities' names of Stolbtsy district are presented and the features of their formation are shown; the variants of oikonyms use are considered.

The practical significance of the research is based on the possibility of using presented materials while studying the regional oikonomy, in optional classes, special courses and special seminars planning while teaching the Belarusian language in the secondary and higher educational establishments.